

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske nedželske kopjeno

W Budyschinje

18. augusta 1935

Bauzen

9. nedžela po swjatej Trojizy.

Sczenje swj. Łukascha 14, 25—33.

Wono so nejmóže husto dosć wuprajicž: Niz to a tamne, niz swonkowne wězy a wobtedźbowanje hamo na řebi dobrych waschjow a hajenje dobrych poczinkow hižo křesćijana čini, ale to, so sa Jesuřom džemy, so řmny w jeho duchu žiwi a tež po tutym duchu a w nim džělamy. Kať husto je so to w běhu čařow wuprajalo a je wěćze řwoje plody njeřko! Ale wiřitko njeje so dawno hiřće i tym dozpiło. Čehodla drje niz? Jena přicžina je wěćze ta, so džě njeje tak lohko, ja Jesuřom hič. A pšeho wšchať so kóžda wěz po něčim wořtaji, kiž bě čěžka a řebi mořy abo pjenjeřy abo řyřka wořpory řadaře. Abó pospyřy so činjachy, tajku wěz polořecž. Tak bu tež křesćijanřwo řwjeřniře a řwjeřniře a i tym njeplódně, bu haniba, na kóždy pad to, řhtoř po prawom njeřmělo bncž. Řnjes Jesuř to dopředka wiđeře a wěđeře, a tořodla buhu jeho řadania tak řrute, po mēnjenju nēkotrehořkuli pšepjate. Tak na pšikřad wón pšehed řpđeřnjom nam prajeře: Džicze nuts pšes čěžne wrota, abó druhi ras: řhtóř njeje řa mnje, žyle řa mnje, řón ie pšecžiwó mi. A dženkā je jeho řłowó runje tak řhutne. Řapřkmo, řotrež jemu damy: To lohko njeř, so řřeřcžan řym, budže řnano prawe.

Łóžke njeje, so řřeřcžijan řcžinicž. Ale řak nam je? Čařy řu so porņio tym, w řotřňž bē řeřuř žiw, jara pšēmēnīke, řnajmjeřřa pola nař a řa nař. Wšehotoř pola nař je tola jara łóžke, so řřeřcžijan řcžinicž. Dženkā, řdňž řu tola nimale wiřitřy, řnajmjeřřa po mjenje, řřeřcžijenjo, řu tež iřy džěcži řřeřcžijanře, řař řo řamo wot řo rořumi. Wone wšchať řu řřeřcžene, a džěcžo dacz wuřřeřcžicž, je tola řnadna wěz, a ř tomu tež ničō njeplaczī. Wěz je we porjedže, řřeřcžijanřki čłowjeť je řotowņ. ře-li řrjeba, řodži

řo to kóždy džēń ř řřeřcžēńřim wopřkřmom dopořasacz. Wěřo řřeřcžēńřa džěcžā řarřřimaj a řmóřram wěřte pšikřkřřuřnořcže napořoži. Wšehed wuřřeřcžēńřom džěcžā řo woni prarřchachy: Čhzeře, řo by řo waře džěcžo tež řřeřcžijanřy wocžahnyřo, dha řřeřcže: řaj. Wřhetoř bjes tutoho řlubjenja řo řane džěcžo njeřmē wuřřeřcžicž. A tele maķe řłowčřko řaj je lohko prajene. řiwjenje dale džē, džěcžo je wotrořtko, je do řhule řhodžiko a bōřny ře řhule pōńđže, wono řame a jeho pšiwuřni řo džiwaja, řak wulke hižo je, a řak ručže je řo čař minyř. Džěcžo řo řonfirmēře po tym, řo je w řhuli nabořne rořwucžēńe a pacžerřku wucžbu pomēko. řswjatosčřna řodžinka tu je, wřcho móžne řo čřini, řo by džěcžū njeřapomnita wořřaka, džěcžo řame řhutnořcž tutoho dnja řaczūwa. řo nutřnyř řēřluřchach a řłowach řcžēhujā řři prarřchenja, ř řotřnyřž jēne řēka: Łube džěcži, řhzeře řo tež řhutnje přōzowacz, řa řwořim řbōžnikom hič, a řo bncžē to mořke, wobřtajne bncž w modlitwje, řo ř Božemu řłowu a blidu mēcz? Řa tute a tež řamnej druheř prarřcheni džěcži wřhitke řromadu wotmořwja: řaj. Řa to řo wone řonfirmēřujā, řřeřcžijan ie řotowņ. řwonkownje wěćze. Bóh nař řwarņuj, řo bncžny wāžnořcž a řřanořcž tuteje řonfirmāřijře řodžiny pomjeřřheli! Ale njeje řařnje nuřne, řo řo prarřchamy: řhto řotom a řak řotom dale? Řicžo abó jara maķo řo tola řřawa, řnajmjeřřa husto dosć. řižo bliřře mēřazny po řonfirmāřijři jo dopořasujā, řo řo wjele njeřřawa a pšehodne řēta to hiřcže wjele bōle čřinja. Wěřo to njeje wiřhūđřom řak, ale tola jara husto. řař bōřny řēka, woprawdže řa řeřuřom řlēđžicž, řo pořasuje, řo to njeje řak řednōre. řwonkownje řo hižo řadnje dosć dopjelnja, řhtoř bēře řlubjene, řože řłowó a řože blido řo njewuřřiwa. Džiwacz wšchať řo njeřhamy: řeřuř wjele řada: řyleho čłowjeřa, a to njeje lohko, tutoho jemu dacz. A řak nēkotreňřkuli młodny čłowjeť wó tym maķo wē, řo ma řwoje řiwjenje Řnjesēř wēnowacz, a hiřcže mje-

nje, šhto šebi tajke wěnowanje žada. Jesuſ wo mužu powěda ſ pſchirunanjom, kiž chze wěžu natwaricž a njeje šebi pſchemyſlił, čzeho je k tomu trjeba, a tuž dale njemóže hacž na to, ſo je ſaloženje połožił. Tuž šo jemu ludžo šmēja. Wo twar šo jedna pſchi šlědženju ſa Jesuſom, wo twar wěže, niz jenož wo twar jednoreje thěže. Wěža je woſebitn, wſkoti, kóždemu widžomny a kóždeho do wſchinow poſaſowazy twar, kotryž chze tohodla woſebje pſchemyſlenny a kručze ſaloženy bycz. Bjes pſchirunanja to rěka: Šhtóž chze ſa Jesuſom hicž, tón šo nad druhimi poſběha, do ſjawnocze ſtupa, a tohodla dyrbi wón hinaſchi bycz hacž druſny; ſhtóž bē druhemu čzlowjekei móžne, to jemu njeſmē wjazny móžne bycz. Šhtóž ſa to throbloſcze nima, tón lěpje haſle njech njeſapocžnje. Pſchetož ſapocžecž a potom niz wuwjeſcž chzycž abo móž, to ſahanibja čzlowjeka a tež ſwjatu wěž, kotrejž čhynſche šo wón wěnowacž. Druhe pſchirunanje wo kralu, kotryž čhynſche do wójnny hicž, je runje tač kſhutne. Běda jemu, jeli ſo šebi njeſchemyſli, ſhto čžini. Wón móže niz jenož ſwój trón ſhubicž, ale tež ſwój lud do wulkeho njeſboža pſchinjeſcž. Pſchikladow ſa to je jich doſcž a nadoſcž. Šažo bjes pſchirunanja: Šhtóž chze ſa Jesuſom hicž, do njeſchecželow ſawadži, a to móžnych. Kſchecžijanſke žiwjenje njeje ſahodne. Ša njeſkym pſchichoł, ſo bych mēr pſchinjeſł, ale mjecž, Jesuſ praji. Šhtóž ſ tym njelicži abo šo na to njeſchihotuje, lohžny doſcž podleži. A to je ſlē. Lóžke njeje, šo kſchecžijan ſčžinicž.

Lóžke pač tež njeje, kſchecžijan wo ſtačž. Mny wſchitzny na najchey ſemi ſtejinny. A tuta ma niz jenož ſwoje rjanocze, ale tež ſwoje ſwjajki. Šswoje rjanocze: Šhtó chzyl je přecž? Šhtó je wē parowacž? Šhtó je nochzyl mały kuſł tež wužiwacž? To tola njemóže nicžo ſke bycz. Wěſcže niz. A kač lohko móže tola ſke bycz, jeli ſo ſwoju luboſcž jemu dawamy. Semja ma ſwoje ſwjajki: Jesuſ tu ſpomina na ſtarſchiſki dom je wſchēmi lubnymi čzlowjekami, kotſiž tam bydla a maja telko wažnocze ſa kóždeho ſ naſ. Šhtó chzyl a mohł to parowacž? Jesuſ by wěſcže poſledni byl, kiž by chzyl domiſnu tomu wſacž. Wón jara derje wēdžeſche, ſhto bē jemu Nazareth byl. Šdžežkuli je ſtarſchiſki dom prawny, kſchecžijanſki woſebje byl, na njón žane džecžo ſabycž njemóže. Někotry mlody čzlowjek wobžaruje, ſo je jón tač ſahe wopuſchcžicž dyrbjal, a ſkorži: O ſo bych byl kač w čžaſu ſwojeje mlodoſcže, tač ſačhowany pſchede wſchēm ſkym a napominany k dobremu! A tola: Šhtóž to wſchitko bóle lubuje hacž mje, Jesuſ praji, tón njemóže mój wučžomnik bycz. Kač roſkudne je tole jeho ſłowo tam, hđžež ſtarſchiſki dom njeje kſchecžijanſki, a kelko tajkich jich je! Šhto tam džecžo ſlyſchi a widži? Šhto ſ tutoho domu do žiwjenja šobu bjerje? Šdnyž je wěrnno, ſo ſke ſwucženoſcže dobre pocžinki kaža, kač ſlē je to tam, hđžež ſtarſchiſki dom tajke ſke wěžny płođži? A kač čžežko šo ſtawa, ſo čzlowjek ſ tajkeho domu ſa Jesuſom dže abo pſchi nim woſtanje? Njecha-li abo njemóže-li šo tam doſpołne dželenje ſtačž, tež ſcžežka k wopravnemu ſlědženju ſa Jesuſom dóndže. Potom čzlowjek takriež k ſamſnemu wědomnemu žiwjenju wotucža, wón myſli, ſacžuwa, rēcži a čžini ſam, ſhtóž chze, wón je ſam ſwój, je woſkoba, kač šo dženkja ſ wěſtej hordocžny praji. Přjedny hacž je tač daloko, wjele k tomu ſlyſcha. A wažne doſcž to tež je. Kač bliſko potom pač tež leži, ſo čzlowjek tuto ſwoje žiwjenje lubuje, haji, pēſtuje, ſnano bóle hacž je trjeba! Kač na ſdala wot Boha a Jesuſa šo tele žiwjenje huſto doſcž wjedže! A tohodla Jesuſ praji: Šhtóž ſwoje žiwjenje njechidži, tón njemóže mój wučžomnik bycz. Čžežka wěž! A hiſchcže jónkrocž Jesuſa prajicž ſlyſchimy: Šhtóž ſwojeho kſchizja njenjeke a

ſa mnu njeńdže, tón njemóže mój wučžomnik bycz. Žiwjenje njeje wopravdže lohke, čžeže wſchelate šo ſ nim a w nim na naſ kladu, bohacže šo dopjelnja: Bjes kſchizja žadny kſchecžijan njeje. Njeleži to pač w čzlowſkim byczu, ſo šo pyta ſ tutch čžežow wuſwobodžicž, je niz na šo bracz, jim ſ pucža hicž? Njeje tač někotryžkuli dobry, kſchecžijanſki čzlowjek ſamo ſwoju wěru tohodla ſhubił, dofelž mējeſche po ſwojim mēnjenju pſchecžežki kſchiz njeſcž? By jich ſyła telko njewērnych bylo, hđny njeby žiwjenje tač čžežke bylo? Runje tym pač chze Jesuſ radžicž: Wſmicže ſwój kſchiz na šo a čžełajcže ſ nim ke mni, nječžełajcže wote mnje precž!

W naſchich ſpěwarſkich pornjo šebi dwaj podobnaj a tola tač napschecžiwnej kērluſchej ſtejitaj: To čžežke njeſ, ſo kſchecžan ſkym, a ſažo: To lóžko njeſ, ſo kſchecžan ſkym. Wobaj dopoſaſujtaj, ſo je prawje, wo čžimž ſpěwataj. Ale na kónzu wobaj šo w tutym wuſnacžu runataj, ſo je ſbóžne, ſo kſchecžijan ſkym. Přožujmy šo kſhutnje wo to, ſo by nam wěrnno bylo! Šamjeń. M. w B.

Čžaſ je dopjelnjeny.

Čžaſ bē tehdom dopjelnjeny,
Jačo wſchón ſwēt hladaſche
Š hrěſchnej winu wobczęženy
Žedžiwje po pomozny.
Šlaj, tu ſ njebjeſow k nam dele
Bóh ſam luboh' Šsyna ſcžełe,
Kač šo w bójſkim ſmilenu
Ša naſ poda k woporu!

Šhto naſch Šbóžnik tudny wuſta,
Přjedny hacž naſ wukupi!
Šanjenje a pułi doſta,
Kſchizja čžwilu pſchecžeſpi!
Boži Šsyn tam krawjo ſa naſ,
Žiwjenje je wažil na naſ!
Tuž pſches Khrysta wſchitkim šo
Bliži Bože kraleſtwo.

Mny ſkmy ſ Bohom wujednani!
Nětk ſam kóždy roſkudži,
Hacž ſkmy do tuch ſapiſhani,
Kotrychž naſch Knyes wobhnađži.
Š mērom napjelni Bóh teho,
Kiž šo roſkudži ſa njeho. —
Tajki wſchak tež potom ma
Prawo Božoh' džecžatſtwa.

Tač naſ Bóh tu k šebi čžehnje,
Połny ſmilnej' luboſcže!
Šhtóž to njewopomni ženje,
Šnadny čžaſ ſwój pſchepažny.
Žiwny, dale njedrēmajcže!
Štawajcže, šo roſhladajčže,
Dothož je ſa kóždeho
Bliſko Bože kraleſtwo!

Šdnyž čžaſ hnadny dopjelnjeny,
Naſch Knyes, kiž je ſawěſcže
Na trón w njeby pomnycheny,
Šbudži wſchitkich na ſwěcže.
Ničto jemu njewučžełnje,
Wſchto šo ſtanje, kač wón rjeknje:
Ženi pórdu k žiwjenju,
Tamni k wěčžnom' ſtaženju.

Kaf molho to hinaf bycz!

S Pólskeje křesćiny, so so tam nowopóhanste hibanje jewi, kotrej so „Siew“ — „Szyw“ — mjenuje. Tuta póhansta organizacija pschidobnwa žebi wožebje mjes wjeźnej młodziny pschiwikowarjow. Zeje saměr je: „Wróćo k staro- kłowjanstwu!“ W Němskej mamy „Deutsche Glaubensbewegung“ a druhe s njej niz wjazny sjednoczene organizacije, kotrej sa staro- abo nowopóhanstwu nabožinu wustupuja a pschecziwo křesćijanstwu a tak pschecziwo Jesušeje Křnstušeje, Sbožnikeje wschěch człowjekow, t. r. wone dofnjeja džělo antikřnsta. A tak mohł so tutón spokojeć, jenož w jonym kraju po tutym rezepcze wojowacz pschecziwo Křnstušeje! W Pólskej wón to nětko tež czini. A tež w druhich krajach, tak we Wuherstej; mamy tež madžarskich abo wuherskich póhanow. Tuczi nowi póhanjo nascheje semje njemóžeja — kaž Křnstuša kameho niz — nicžo snjesć, schtož na wliw a dobnwanje Jesuša Křnstuša pokasuje, tak wožebje niz, so tak nimale zny žwět lěta liczi po Křnstušowym narodže. Smy tu hižo ras na to pokasali, kaf so němizny póhanjo toho sminu, mjenujzny so njepřaja: 1935 po Křnstušowym narodže, ale přaja a pschu: 1935 n. d. Zw., to rěka: „1935 nach der Zeitwende.“ Jenož so je snajmjeńšcha to mjeno Křnstuš precz!

Wěsch, na czo mje to jara dopomina? Na tamnu legendu wo czercze a křnlnym ryczerju. Jako wobaj psches kraj czehnjeschtaj, pocza czert nadobo dyrkotacz; wuwiny so tschepotajo s pucza. Ryczer so jeho woprascha, hacž so toho boji. Czert pokasa na křniž a křnižowaneho našdala pschi puczu, po kotrymž běschtaj duzy byłoj. Legenda dale powěda, so so ryczer hnydom czertowej křužbje wotrjetny a Křnstušeje křužejše. Wón bě žebi křubik, tomu křužicž, kiž je najkřnlnišchi a so nikoho njeboji. Kaf, njechamy tež tutón džěl legendy křobu wsacz do nascheho pschirunanja a jo wsacz sa snamjo sa pschichod? —

Tola: sažo k naschej wězy!

„n. d. Zw.“ Smy zgle psches jene s ewangelskej nowinu „Reichsbote“, kotraž tehdy, jako bě łopjeno prof. Hauera: „Deutscher Glaube“ tutón namjet noweho pomjenowanja wojewiwo, tutón namjet s džakom pschiwsa. Schto dha je přajene s tutej pschirócženku: „n. d. Zw.“, to je: nach der Zeitwende? To, so je w Jesušu Křnstušu tón nowy czaž pschischol zgle tak, kaž Biblija praji: „Jako tón czaž bě dopjel-njenn, pókla Bóh křwojeho Ssyna“, a stym bu tu nowy ros-kudny czaž. Haj sawěscze, Jesuž Křnstuž wojnamjenja, haj je „Zeitenwende“!

Me Mathilda Ludendorffowa so njeje s tutym pschēmēnjenjom spokožila. Wona a jeje pschiwist namjetuja, so němstki lud křwoje lěta liczi po snatej wulkej bitwje w Teuto-brugskim lěžu w lěcze 9 po Křn., w kotrejž němstki wójwoda Hermann legiony romskeho křžora Augustuša sibi. A wojewjenja w jich czažopišach licza hižo tak. Potajkim nowe lěto přenjeho lěta bě 9. septembra 9 a my křmy tak žiwi w lěcze 1926 n. T. — nach Teutoburg —.

A k tomu nětko hišcže něschto sajimawe: Přiedny naspomnjeni madžarszny póhanjo maja něschto podobne. Tuczi łapocznu lěta liczi se snatym kralom Hunnow, s kralom Attilu, kotryž ma w stawisnach pschimjeno „prut Boži“. Tak pišaja tuczi póhanjo nětkle lěto 1501.

Pschi tajkich „postupach“ křnadž my, kiž křmy nětkle žiwi, k tomu pschidžemy, pišacz a liczič, hdyž tež niz lěto „1“, tola pak „n“ a „v“ — „nach und vor“ —, tak so křmy na psch.

rodženy w lěcze tak a tak „do“ někajkeho podendženja a so křmy nětko žiwy w lěcze tak a tak „po“ tutym podendženju. Jena s ewangelskich nowinow wschaf dožnja hafle njepřaji „postup“, ale rěczy wo „Rückschritt“ a „rückständig“ pschi tajkim spoczinanju.

Njechamy tute ryczki křonczič, křiba so pschidamy wojewjenje s Ludendorffez czažopiša, kotrejž rěka:

„Am 16. Wonnemonds 1926 n. Teutoburg (1935 dieser Zeitrechnung) wurde die Heidin Swanewit Brauer in Dresden geboren. — Sippe Brauer.“

13. džěń augusta.

Tutón džěń budže wěscze do pomjatka a do protyłow sa-pižany jako zgle wožebity džěń: Po dołhej wuhorjazej křu- chocze pschidžez deschczik, łapoczja so deschczowacz a w nozny k 14. augustej a 14. augusta, hdyž tole pižamy, — a tež my chzemy tole hnadne domapytanje s Božim deschczikom hišcže do łopjenka pschichodneje njedzele łapišacz a ju s znytm ludom a wožebje s ratačstwom křweczič jako džaknu njedzełu — deschczuje so dale. A hdyž so njemóžemy hižo dodžakowacz a so dočez radowacz, so je deschczik pschischol, dyrkimy spewacz a spewamy wožebity džakny křlusch sa to, so je tak hnadnje pschischol a tak po něczim wofkłodnik horzu łacznu semju. A pola toho budže radowanje a džakowanje najwješelsche? Pola toho, kiž je so pschi wschēm dlijenju a pschi wschěj pschi- bērazej křuhocze s džerczazej dowěru modlił k tomu, kiž Bóh je a

„... knježi na njeju.

Wón wihor, wětry wodzi,
tež wschitke mróczele.“

Sny ty tón? Sny ty ta? Hdyž niz, scze so křami wo wjele pschinješli.

Kaf křmy šhladowali do wschěch křoncžin, hdyž křem by tola křoncžnje deschczik pschischol, wofschewicz łacznu semju, tra- dazny křot a stajknyh człowjekow! A hdyž křem je pschischol? Runu mēru s njebež! Wschudžom pomrócžene, łaczehnjene! A dołho! Tola nadobo kapki! Niz s toho abo s tamneho křonza, ně, runje s njebež dele! Tak bě to, hdyž bēchmy tamnu stro- nu Budyšchina we Wjellowskich křoncžinach, tak bě to tu, hdyž bēchmy tu po tym bōrny sažo pschi Wušmužowej horje.

S njebež hnada

Na naš pada!

Tuž pak tež:

K njeju wutrobu!

Tam je Bóh, naš Wótž a Křjes!

Wón hoji wschitku křudobu!

Kaf budže so to nětko sažo lohko džekacz, niz jenož, do- kelž je twjerda semja sažo mjelna, ně, pschede wschēm tež, dokelž je wutroba tak radoščiwa! A tak budže so nam wutroba a s njej ert a ruzny, tak bješe wscheho křombženja mo- dlicž a so džakowacz, spewacz blidowe paczerje, spewacz rač- sche a wjecžorne modlitwy. Haj:

„Njech Bohu džakuje

so wutroba wschěch ludži!“

Našcha nadžija a nasche horze pscheczo je, so by wschu- džom po Łužizny tak rjenje bylo, kaž to bě nětkle, hdyž jē- džehmy s Wōsposkich stron do Budyšchina!

Zyrkej a stat.

Sakski snutstowny minister je někotre sekty a sjedno- czenstwa łakasaf šdobom se wschēm poddžělemi, tak „Bund der Kämpfer für Glaube und Wahrheit“ a „Erweckungsmission

Deutschlands“ a „Missionsgemeinde“ a „Wachturm-Bibel- und Traktat-Gesellschaft“. Pošlednja je hlowa tak mjeno- waneje sekty „Ernste Bibelforscher“.

Nabožina. Kak Ludendorff myšli wo křesćijanskej nabožiny a wo nabožnym roswučowanju młodžiny, je wón ham jažnje dočy wuprajil, kaž se scžehowazeho spósnajemy: „Nje řu řo prajcheli“ — tak piře Ludendorff — „hač je to po mojim mēnjenju, řo „Deutschgottgläubige“ starři — pšehožicř tole mjeno radřho nočzemj — řwoje džecři do křesćijanskeho nabožneho roswučowanja řčelju. Nje tuto praschenje pšehwapi. „Deutschgottgläubige“ starři dyrbjeli wēdžecř, řo je jedyn ř jich najwořebniřch nadawřow řon, wukhowač džecři piřeh křesćijanskej suggestiji, kotraž řpē- chuje knjeřřtwo řidow a mēřnikow a řař řippu a ludřřtwo a je pšehuřřto njepořřednje řchōdna řa duřřchu. Njeje teř řadny řřutř řwērneho piřehwēdčēnja, řo řam wuřnacř ř nēřřřtemu řpōřnacřu Bořa — deutsche Gotteserkenntnis — a džecři wu- kublacř we wēřwucřbje, kotreř ř ř najnutriřřeho piřeh- wēdčēnja řhribjet pšiwobrocřil. Mi je tajke řpanzane — vermanřřt — myřřenje a čřinjenje zyle njerořumljwe a nje- mōžu řebi řo teř je řaneho wobmyřřlenja wřchēdneho řiwjenja rořřařnicř. řo ř zřřřwje wuřřupja a řo řwoje džecři ř křesćijanskeho nabožneho roswučowanja wořřmu, njeje dženřa nimo toho ničřo řadne; woboje pšhibēra, a to je řwjeřelaze. — řa prořřchu, řo byřřu piřichodnje starři, řotřř mi wořře- wja, řo řo ř nēřřřtemu bořřpōřnacřu wuřřawuja, mi teř řdžē- lili, řo teř řwoje džecři, jeliřo tute hiřčēje řame wo tym rořřudžicř njēřmēdřa, w nēřřřřim bořřpōřnacřu wukubluja, řo řim njedaja řhodžicř do křesćijanskeho nabožneho roswu- čowanja a řo čředřa je ř křesćijanskeje zřřřwje wiacř abo řo řu je hiřo ř njeje wřali. řakle potom mōžu řa dořřpōřnje řpōřnacř, řchto je jich řdžēlenie hōdne.“

Njedžela. W řendželřej wořřuja wot dawna řem wřchē- late řjednoczenřřřwa — jene ř nich řo mjenuje: „řjednoczen- řřřwa řa řwječēlenie njedžele“ — řa to, řo by řo njedžela řwje- čřřka a řo njeby řo njedželřři mēř řařřř. Mjenowane řjedno- czenřřřtwo je nēřřto na přřh. dořřřřo, řo je hłowne mēřřto řonden řakafařo, řo řo njedželu bořřřwanřře wubēdřřowanja wuhotu- ja. W mēřčē řatřřort řu njedželu řina řačřinjenje. W mēřčē řeading řadžēwachu tomu, řo byřřu njedželu řina řařo wo- čřinjenje byře.

W řřowjetruřřej nabořřne řhibanje! řak piře řnaj- mjeřřřa řopjeno ruřřřř emigrantow „řnowoje řřřow“ we řarlinje. řuto je młodžinu a řamo teř džēle čřēřwjenego wōřřřa řařřřimnyřo. řřřř řynř řjesbōřnyř nowinow a čřařopřřow je dyrbjak řařřačř wukhadžecř. We řukrajinje řu nēřřotre wjeřne řommune — wjeřne řmejnř — duchow- nym řēřgarřře prawa řařo dake. — řle njebudřřmy pšehaře wjeřřeki! řuřřa je wulka, a hōbrřřř wulka! řo řu tu řakle jenotljwe podawřři a řnamjenja. řle wone tu řu! ř wone řewja, řo wřřa řowjetruřřka řjesbōřna řurowořč njēřamoh piřehwinycř pobořřnořč, wēřu, nē, řo řamo pobořřnořč řařo pořřřupuje, dořřwja. řle hač ř dořřřčřu budže hiřčēje dořřhi, abo hdyř niz wjař dořřhi pucř, tola čřēřři pucř wořřowanja; piřhetoř do řamērow a řařadow řowjetruřřřnořčē řřřřa teř dale hiřčēje. řutupicř nabořřinu. ř to čřēřa hač do řēta 1937 dořřnjecř. ř piři tym njeje mōřowacř njelubny řřēdř. řajnowřřřa powječř nam powē, řo bu duchowny řan řoehring, řotřř je mēřřař dořřho w řiwje řatř,

ř řmjeřčř řařřudženy. řeř jeřo řřna řu řajeli. ř mjes- tym, řo bu řmjeřřny wukud pšehēřřřwo duchownymaj řeib a řeutschmann do 10lētneho wuhnařřřwa, řotreř wřřař je teř řhrube řhēořřanje dořč, pšehemēnjene, njeřřu řmjeřřny wukud pšehēřřřwo duchownemu řludteř pšehemēnili. řludt ma džewječř džēčři. — řary a podpjery ř zřřrobu a ř pjenjeřami njemōžemy řim wjař řřlacř, nēřřřto druhe pař mōžemy řřlacř a dyrřimy řřlacř: řwoje modlitwy řa nich ř řohu.

Ge řserbow a ř řalofa.

W řudňřřinje je wuřřtajeřza w muřřeu pšehēřo hiřčēje wotewřřena a niz hiřo řřōncžena, řař najpřēdy řēřařře. řuř, řchtoř hiřčēje w njeř njepobny, tam dži bōřřř. 1. řeptembra řo řřōncžř. řařřupicř tam mōžēř řōždu njedželu w 11 hōdž, řōždu řřjedu a řōždy piatř w 6 hōdž. řohladajř tam bohate pořřady, řotreř w řařřđženyř řēřřōřřak řuřřřa we řwōjich řro- dach, řořřř domach, řwōjbnych domach a řřōřřtrach řhowa

řřwēřny řserb a řerbřři prořowat je njebōčřicřři du- chowny řada řakub řehewčřř. řřobotu 3. auguřřta popořřdnju wuřřny wōn čřřře w řhřōřčřřřak, hđēř bē na wumjeřřku a hđēř bē na řōřřu řwōjeho řřřřřwanja 11 lēt wořadow řwē- ru řřřřř. 1867 narodžř řo wōn w řačōřnu. řo řřudijach, řotřřmž řo w řudňřřinje a řřař wēnowařře, bu 1892 na mēřřniku wukwječēny. řako řařři je w řudňřřinje, řamje- niřř a w řhřōřčřřak řřřřřwař ř wulřim řohnowanjom a wořēbje řa řhřōřčřřanku wořadu wjele dořřeho čřřinř, řchtoř w njeř řako pomnř řawōřřanje. řařřemu řerbřřřemu ludeř bē wōn řwēřny řřn a řmuřřř wjednř w čřēřřř čřařach. řa- řo řařře řnaja jeřo řatolřřř a ewangeliřř řserbja a jeřo čřēřčřřa a řo řemu džakujja. řa nařř řerbřři lud je wōn řř- řřř w zřřřřřřřim řiwjenju a teř w hōřřpōřařřřim a poliřř- řřim. řřřřř 7. auguřřta řu jeřo řwjařōčřnjē na řhřōřčřř- řřim pohřřebniřčēřu pořřhōwali na mēřřnjē, řotreř bē řebi řam řa pořřednjju řemřřku řhōwanku w řerbřřej řemi wuřřolil.

Njedželu wřchřřř do řořereř na řřpnny řlēt!

ř řuřřř. řařo a řařo čřřřamj teř ř řuřřř powječēje wo nadpřadach, wořēbje wo nadpřadach na řōny a hōřřř. řo njeřřu řnamjenja dořřeho, ale řnamjenja řa to, řo je řařōřř řa řiwjenje řa nēřřotre řařři, řařřř je řařōřř doma njemu- dreho twarza, wo řotřřmž řeřř řhřřřř řēčřř na řōřřu řwōjeho mōřneho přēřowanja na hōřē, řotreř pola řateja w 7. řawje řēřř. řarajmy řo džēř wote dnja wo to, řo je řařōřř nařře řiwjenja, nařře řbořa, nařřeje wēřy dru- řři — řon, řotřř řeřř řhřřřř řam wukhwaluje pola do- ma mudřeho twarza. ř runje řa řarajmy řo řa to, řo by to pola řřř, řřř nařřř řu, pšehedewřřēm pola młodžiny, řa řbyřo, řo by řřř pšřřchod a řa řřřchod řwōjřow, wořadow, luda byř řařōřeny na řřařu a niz na njewēřte, řařōdne, čřřōw- řře — na pēř, řař řeřř řhřřřř tam pjařř.

Na pucř.

řōřařřřa řa řōždu řačřřicřřku wodny do njebja pohladnje. řserbřře pšřřřřřow.

řřřřwanje. řa 10. po řř.: ř . . ř w ř. — řa 1ř. a 12. po řř. pořřaji ř. w. ř. ř.